

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลจาง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลจาง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 22 ชุมชน จำนวนทั้งสิ้น 10,596 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (Taro Yamane ; ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 146) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามชุมชนต่างๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏดังตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชาชนและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชุมชน

ลำดับที่	ชุมชน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ชุมชนยางโป่งสะเดา	828	30
2	ชุมชนโคกตาพรหม	675	25
3	ชุมชนบ้านบุ	412	15
4	ชุมชนละลม	400	15
5	ชุมชนตาจ	551	20
6	ชุมชนหนองปรือ	398	14
7	ชุมชนปรือพวงสำราญ	376	14
8	ชุมชนหัวสะพาน	449	16
9	ชุมชนหัวสนาม	366	13
10	ชุมชนตาจอน	755	27
11	ชุมชนโคกว่าน	106	4
12	ชุมชนคอนมัน	670	24
13	ชุมชนหัวทำนบ	197	7
14	ชุมชนสว่างพัฒนา	501	18
15	ชุมชนหนองคัน	210	8
16	ชุมชนหนองมดแดง	905	33
17	ชุมชนหนองโบสถ์	431	16
18	ชุมชนเทพย์คัม	400	15
19	ชุมชนไทยพัฒนา	583	21
20	ชุมชนหนองยาง	579	21
21	ชุมชนศิลาทอง	411	15
22	ชุมชนเทพย์คัมใต้	393	14
รวมทั้งสิ้น		10,596	390

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลตาจาง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยผู้ตอบสามารถเลือกระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาได้ 6 ตัวเลือก คือ มีส่วนร่วมมากที่สุด มีส่วนร่วมมาก มีส่วนร่วมปานกลาง มีส่วนร่วมน้อย มีส่วนร่วมน้อยที่สุด และไม่เคยมีส่วนร่วม สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนในกรณีคำถามเป็นข้อความเชิงบวก (มีส่วนร่วม) ในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลตาจาง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

มีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้	6	คะแนน
มีส่วนร่วมมาก	ให้	5	คะแนน
มีส่วนร่วมปานกลาง	ให้	4	คะแนน
มีส่วนร่วมน้อย	ให้	3	คะแนน
มีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้	2	คะแนน
ไม่เคยมีส่วนร่วม	ให้	1	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลตาจาง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความ และรายงานการวิจัยเกี่ยวกับแนวคิด และหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล เพื่อนำเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลตาจาง

2.2 สร้างแบบสอบถามเพื่อวัดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลตาจาง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์

2.4 นำแบบเสนอร่างแบบสอบถามไปถามผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบเพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมตรงสภาพความเป็นจริงเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบเครื่องมือมีจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

2.4.1 ดร.ผดุงชาติ ยังดี ตำแหน่ง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.4.2 ส.อ.ประหยัด นาราช ตำแหน่ง ปลัดเทศบาลตำบลตาจาง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

2.4.3 นายสุชาติ มาลัย ตำแหน่ง นักบริหารงานทั่วไป 6 เทศบาลตำบลตาจาง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบ แก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไข และเสนอให้คณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระ พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.7 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9870 ซึ่งผ่านเกณฑ์สามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงนายกเทศมนตรีตำบลตาจาง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขออนุญาตให้ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลตาจาง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผลปรากฏว่าแบบสอบถาม จำนวน 390 ฉบับ เก็บรวบรวมมา 390 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลค้างอาจ อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
  2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
  3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล
  4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
- การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลค้างอาจ อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และจัดลำดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลค้างอาจ อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยภาพรวม
3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบที่เข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย
4. เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ได้กำหนดขอบเขตค่าเฉลี่ย ดังนี้ (กานดา พูนลาภทวี. 2530 : 79)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
5.51 – 6.00	ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
4.51 – 5.50	ระดับการมีส่วนร่วมมาก
3.51 – 4.50	ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
2.51 – 3.50	ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
1.51 – 2.50	ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด
1.00 – 1.50	ระดับการไม่เคยมีส่วนร่วม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค
2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
  - 2.1 ร้อยละ
  - 2.2 ค่าเฉลี่ย
  - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University